

Ταπεινοί κατά φύσιν

Γέροντος Εφραίμ Φιλοθεΐτου.

«Αναστάσεως ημέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί, Πάσχα Κυρίου, Πάσχα»!

Ο Χριστός μας, μας αξίωσε κι αυτήν την χρονιά να εορτάσουμε αυτήν την μεγάλη και λαμπροφόρο ημέρα της θείας Αναστάσεως του Χριστού μας. «Πάσχα Κυρίου Πάσχα»!

Πάσχα ερμηνεύεται διάβασης. Το ανθρώπινο γένος έλαβε την χάρη, την ευλογία του θεού, από τη γη να ανέβει στον ουρανό. Να διαβεί δια του προσκαίρου θανάτου στην αθάνατη ζωή. Ο Χριστός μας, μας ελέησε απείρως. Μας λυπήθηκε και κατέβηκε στη γη μας, για να μας ανεβάσει στον ουρανό.

Κάθε χρόνο εορτάζουμε το Άγιο Πάσχα. Όλοι το περιμένουμε με μεγάλη λαχτάρα. Για να νοιώσουμε αυτή την ιδιαίτερη χαρά και το φώς της θείας Αναστάσεως στην ψυχή μας, να γευθούμε «μικρόν» από την απέραντη ευφροσύνη του αιωνίου Πάσχα, να ιδώμεν ολίγον φως από εκείνο που φωτίζει τον άλλο κόσμο, να νοιώσουμε κάτι ελάχιστο από την αιώνια ευτυχία που νιώθουν επάνω στον ουρανό οι ψυχές που αξιώθηκαν να σωθούν και ήδη εορτάζουν το αιώνιο Πάσχα, το Πάσχα εκείνο που δεν έχει ποτέ τέλος.

Για να αισθανθούμε πραγματικά το Πάσχα και να δούμε αληθινά το φώς της θείας Αναστάσεως, πρέπει να καθαρίσουμε τις αισθήσεις μας από κάθε εμπαθή κίνηση. **«Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις, καὶ ὁψόμεθα, τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς ἀναστάσεως, Χριστὸν ἑξαστράπτοντα, καί, Χαίρετε, φάσκοντα»**. Λέγει ο υμνωδός.

Εάν η καρδιά δεν έχει καθαρισθεί, δεν έχει απαλλαγεί από τον απαίσιο εγωισμό, από την υψηλόφρονα διάθεση, εάν δεν έχει ενοικήσει μέσα στην καρδιά η ταπείνωση του Χριστού, το φώς της Αναστάσεως δεν το βλέπουν τα μάτια της ψυχής, δεν το νιώθει η καρδιά. Ο Χριστός μας, μας έδειξε τον δρόμο της καθάρσεως **«Μάθετε απ' εμού, ὅτι πράος εἶμι καὶ ταπεινός τη καρδία, καὶ ευρήσετε ἀνάπαυσιν ταις ψυχαῖς υμῶν»** (Ματθ. 11, 29). Εάν δεν ταπεινώσουμε το φρόνημα κι αν δεν σκύψουμε το κεφάλι και αν δεν πιστέψουμε ακράδαντα ὅτι εἴμεθα ἕνα μηδενικό, ὅτι ο καθέννας μας εἶναι ο τελευταῖος ἄνθρωπος, ο πιο αμαρτωλός, ὅτι εἶναι αὐτός που θα πάει στην κόλαση, δεν πρόκειται να νιώσουμε την ιδιαίτερη χαρά της Αγίας Αναστάσεως και να γιορτάσουμε μυστικά και ἀπόρρητα μέσα στην καρδιά το Πάσχα του Χριστού.

«Πᾶς ὑψηλοκάρδιος, ἀκάθαρτος ἐνώπιον Κυρίου» (Παροιμ. 16, 5) και **«Ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν»** (Ιακ. 4, 6). Ο θεός εισακούει την προσευχή του ταπεινού. Μόνον δια της ταπεινώσεως καθαρίζεται ιδιαίτερα η καρδιά. Κάθε αρετή, κάθε προσπάθεια, κάθε βία έχει σαν σκοπό την κάθαρση της καρδιάς. Η ταπείνωση δε, εἶναι το πιο δραστικό φάρμακο. Ἐκλινεν ουρανοὺς καὶ κατέβη ο Χριστός. Κατέβηκε, χαμήλωσε, ταπεινώθηκε, ἦλθε κοντά μας σαν ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἦταν θεᾶνθρωπος, θεός και ἄνθρωπος!

Εμεῖς οἱ ἄνθρωποι, και πρώτος εγώ, δεν κλίνουμε τον αυχένα μας ἐνώπιον του Κυρίου, δεν ταπεινώνουμε το φρόνημα, γιατί μέσα μας ζει το στοιχείο της υπερηφάνειας. Παρ ὅτι αγωνιζόμεθα να ξεπεράσουμε αὐτήν την εμπάθεια, ὅμως, ἐκεῖ που νομίζουμε ὅτι «τώρα νιώθουμε ταπείνωση» μετὰ ἀπὸ λίγες στιγμές πάλι φουντώνει η υπερηφάνεια, γιατί κάτι αισθανθήκαμε στην προσευχή, κάτι εἶπαμε καλό, κάτι κατορθώσαμε. Το κεντρί της υπερηφάνειας και της κενοδοξίας μας κεντά και μας φουντώνει

και νιώθουμε ότι κάτι κατορθώσαμε.

.....

Όλα αυτά φανερώνουν πόσο έχουμε κλειστά τα μάτια της ψυχής μας και δεν τα νιώθουμε, όχι ότι δεν πιστεύουμε. Στη θεωρία τα πιάνουμε όλα αυτά, αλλά η καρδιά μένει αμέτοχη. Γιατί είναι αμέτοχη; Γιατί, αν όχι ολοκληρωτικά, σίγουρα εν μέρει δεν έχει καθαρισθεί. Για αυτό και δεν αισθάνεται. Δεν έγινε ο κόπος, δεν έγινε η υπομονή στον πόνο για την θεραπεία του εγωισμού. Η καρδιά δεν πόνεσε, δεν υπέμεινε το ξερίζωμα της ρίζας του εγωισμού. Για αυτό ακριβώς έχουμε και αυτά τα αποτελέσματα.

Πρέπει απαραίτητως να καταλάβουμε σιγά – σιγά, να ιδούμε τον εγωισμό μέσα και να πάρουμε θέση, να δώσουμε μάχη. Όταν μας γίνεται ο έλεγχος, όταν μας γίνονται οι παρατηρήσεις, να μεμφώμεθα τον εαυτό μας, να τον κατηγορούμε, να τον μαστίζουμε, να τον χτυπάμε, να ρίχνουμε την ευθύνη πάνω μας, να δικαιώνουμε τον άνθρωπο που μας έκανε τον έλεγχο και τον καυτηριασμό, να ευγνωμονούμε τον θεό που κάνει αυτή την προσπάθεια της καθάρσεως και κάμνοντας αυτόν τον αγώνα, σιγά – σιγά, χάριτι θεού, θα απαλασώμεθα. Θα ελευθερώνεται η καρδιά, θα ξεριζώνονται οι ρίζες της εμπαιθείας και θα έρθουμε στη θέση και στην κατάσταση να νιώσουμε την ψυχική υγεία, να νιώσουμε με αίσθηση αυτά που έχουν σχέση με τον άλλο κόσμο και τότε θα μπορέσουμε να δούμε το φώς της θείας Αναστάσεως.

«**Ανάστασιν Χριστοῦ Θεασάμενοι**» το λέμε, το ομολογούμε, αλλά το νιώθουμε, το βλέπουμε; Όχι! Εγώ προσωπικά, όχι! Πότε θα το δούμε; Όταν αξιωθούμε της καθάρσεως!

Να κάνουμε αγώνα κατά του εγωισμού οπλισμένοι με την προσευχή. Το «**Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησον με**» να μην σταματά, ει δυνατόν νύχτα – μέρα. Το σώμα, όταν απουσιάζει η ψυχή, βρωμάει, σκουληκιάζει, σαπίζει, γίνεται εστία μόλυνσεως. Όταν απουσιάζει η προσευχή από την ψυχή, η ψυχή υπομένει τα ίδια πράγματα. Πάντα να έχουμε προ οφθαλμών μας το πώς να χτυπήσουμε, να σκοτώσουμε αυτό το θηρίο, που είναι μέσα μας,

τον εγωισμό, και συνεχώς να προσευχώμεθα. Να ευωδιάζουμε το ναό του θεού, που είναι το σώμα και η ψυχή του ανθρώπου, με την προσευχή. Και εν τω σώματι και εν τω πνεύματι να δοξάζουμε τον Άγιο θεό.

Χρειάζεται αγώνας. Και το πρώτο και κύριο αγώνα πρέπει να τον κάνουμε πρώτοι οι υπεύθυνοι. Εμείς πρέπει να δίνουμε το καλό παράδειγμα και στην συνέχεια οι ακολουθούντες να αγωνίζονται, ώστε όλη μαζί η αδελφότης να αξιωθούμε να γιορτάσουμε αιώνια και ατελεύτητα το Πάσχα της σωτηρίας μας στον άλλο κόσμο, στην αιώνια ζωή, στην Άνω Ιερουσαλήμ, μέσα στο απρόσιτον φώς, μέσα στο υπερλαμπρον φως, μέσα στην άπειρο χαρά του θεού, εκεί που οι άγγελοι περιπολεύουν, υμνολογούν και παρίστανται στον εν Τριάδι θεό και αναπέμπουν δοξολογίες και ύμνους ατελεύτητα και αιώνια. Αμήν

πηγή κειμένου: γέροντος Εφραίμ Φιλοθείτου «Η τέχνη της σωτηρίας», εκδ. Ιεράς Μονής Φιλοθέου, Άγιον Όρος, 2005.

Μπορείτε να ακούσετε την ομιλία του γέροντα Εφραίμ στο παρακάτω σύνδεσμο

http://www.pantokrator.info/gr/logos/g_efraim_phil/033_PERI_XARAS_ANASTASEOS_KAI_TAPEINOFROSYNHS.mp3